

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSEGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Hétfőre . . . . . 6 korona
Kétfőre . . . . . 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Jókainé Laborfalvy Róza.

Halottak napján kínos jelenet folyt le a budapesti kerepesi-úti temetőben. A jelenlegi Jókainé megkoszoruzta a néhai Jókainé sírját. A koszorúszalagon ez volt írva: »Laborfalvy Rózának — Jókai Mórné«. Ez a fölirat nem tetszett a Jókai nevű leányának, Feszty Árpádnének. Kitért keservében, hogy miért nem írták a koszorúra »Jókainé Laborfalvy Rózá«-t, hiszen a megboldogult is Jókainé volt. Erre a koszorúszalagot széttépték az arra járók.

A dolog azonban a rendőrkapitányság elé került. Az emléksértés szinte, hogy szomorúan végződik, ha büntetésre

kerül. Hanem szerencsésen megoldották mégis.

Fesztiné bocsánatot kért, — Jókai visszavonta a panaszt. A törvény pedig felmentette a vádlottat. Ebből az alkalomból tartottuk időszerűnek, hogy bemutassuk Jókainé Laborfalvy Róza arcképét.

Vajjon a kedves művésznő mit gondol az égben, mikor látja a czivakodást hült porainak emléke fölött?

Jóságos lelke biztonnyal megbocsát, mert csak olyan jó, olyan nemes lehet most is, mint életében. Az összekülönbözés elsimult s így a nyugalom is helyreáll a nagy költő családi életében.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket

Mauthner Ödön

27 év óta
csász. és kir. udvari szállító
magkereskedésében kaphat.

Vámpolitikai kérdések.

Gazdasági életünkre életbevágó kérdésekről tanácskozott november 18-án és 19-én az Országos Magyar Gazdasági Egyesület közgazdasági szakosztálya és igazgató-választmánya. Arról volt szó ismét, hogy a magyar nemzet gazdasági jövő fejlődésében a közös vagy az önálló vámterületet fogadja-e el alapul?

Ez a fontos kérdés évek óta foglalkoztatja már az egyesület tanácskozásait. Mikor a magyar kormány a múlt esztendőben a kiegyezésről tanácskozott az osztrákokkal, kérdést intézett az Országos Magyar Gazdasági Egyesülethez, mondaná meg, mi a gazdák álláspontja a vámterületi berendezkedésben? Az egyesület akkor úgy határozott, hogy ha a mostani állapoton javítani lehet, tartsuk meg a közös vámterületet; ha ellenben ez nem sikerül, fogjunk hozzá az önálló vámterület elkészítéséhez.

Mert a vámterület kérdése elsősorban zsebkérdés és a gazdáknak mindenekelőtt azt kell megfontolniok, hogy a mezőgazdasági terményeket mikor értékesíthetik előnyösebb áron: a közös vagy az önálló vámterületen? Bizonyos, hogy mi a magunk nyers terményeit, a gabonát meg az állatokat most még nem tudjuk itthon mind elfogyasztani, hanem a külföldre is kell kivinnünk. Ausztria a mi legtermészetesebb kiviteli piacunk, nemcsak azért, mert közvetlen szomszédunk, hanem mert ott virágozik az ipar, gazdag a nép és nagy a fogyasztása s oda közös vámterületen vámot nem fizetünk. Ha sikerül tehát Ausztriával megegyeznünk abban, hogy a közös vámterületen az idegen államok nyersterményeinek versenyét a védővámok segítségével lehetetlenné tegyük: olyan fogyasztópiacokat biztosítunk magunknak, amelyeken a magyar mezőgazdaság terményei a lehető legelőnyösebben lesznek értékesíthetők. Az ausztriai piacok annál fontosabbak éppen ma, mert ha ezeket elvesztjük, kérdés: tudunk-e más országokban hasonlókat találni, annál is inkább, mert a külföld országai, különösen az Ausztria után hozzánk legközelebb eső Németország, magas védővámokkal zárkoznak el nyersterményeink kivitele elől. Mindenütt a nemzeti termelés védelme lett a jelszó.

Már pedig bizonyos, hogy ha az önálló vámterületet megcsináljuk, a vámsorompókat fölállítjuk, Ausztriának első dolga lesz, hogy mezőgazdasági terményeinket nem ereszti be a piacaira. Azok tehát nagyrészt itt rekednek, az árakat lenyomják s eképp egész világos, hogy az önálló vámterület költségeit, az átmeneti állapot minden nehézségeit és rázkódtatásait a gazda fogja elsősorban viselni és elszenvedni.

Minthogy pedig államháztartásunk költségeit is még mindig túlnyomó részt a mezőgazdasági termelés jövedelméből fedezzük, minden fordulat tehát, mely a dolgok mostani rendjén változtatna, kiszámíthatatlan kockázattal jár.

Ebbeli elhatározásunkat tehát a hajszálig menő megfontolásnak kell megelőznie. Határozunk pedig már most kell, mert a külföldi államokkal jelenleg fennálló kereskedelmi szerződéseink 1903-ban lejárnak s mielőtt új szerződéseket kötünk: gazdasági életünknek helyes alapot kell adnunk.

Az osztrák és a magyar kormány megbízottai épp most tanácskoznak Budapesten a vámtarifáról, ami alatt jövődöbeli vámjaink rendszerét kell értenünk. Épp arról van szó, hogy ebben a vámtarifába olyan vámtételeket illeszszünk bele, amelyek mezőgazdasági termelésünknek kellő védelmet biztosítanak a külföld versenyé ellen. Ha sikerül Ausztriával vámtarifában megállapodnunk, melytől a jelenlegi állapot megjavítását remélhetjük, maradjunk meg a közös vámterületen; ha a tárgyalások nem vezetnek ilyen eredményre, térjünk át haladéktalanul az önálló vámterületre.

Bár az átmenet nehézségei ekkor is sujteni fognak, de a háboruban levő katonának sem szabad megijednie attól, hogy a golyó megsebezheti.

M.

A magyar főváros — osztráknál biztosít.

Egy hazafiatlan eszelekedetere kell reá mutatnunk a fővárosnak. Vezető szerepet kellene vinnie a nemzeti eszmék és erők támogatásában, de ahelyett az ellenkezőjét teszi.

Ez év végével lejár a fővárosnak az a szerződése, melyet a fővárosi épületek biztosítására az *Osztrák Elemivel és a Bécsi Kölesönös Tűzkárbiztosítóval* kötött. Az év vége közeledvén, a főváros pénzügyi osztálya javaslatot tett arra nézve, hogy a biztosítást új pályázat hirdetésével hosszabbítsa meg a két bécsi vállalattal. Javaslatát azzal okolja meg, hogy három év előtt a hazai társaságok 12,232 frtot kértek, a két bécsi intézet pedig 5,260 frtért vállalta el a biztosítást. A főváros pénzügyi bizottsága legutóbbi ülésén e javaslat tárgyalatván, heves vitát támasztott. Többen szót emeltek a javaslat ellen és felszólalásaikban első sorban új pályázat hirdetését és lehetőleg magyar intézet ajánlatának elfogadását követelték. A bizottság azonban ezen erélyes tiltakozásokkal szemben is elfogadta a pénzügyi osztály javaslatát, ezzel ismét tanujelét adván azon sokszor tapasztalt elfogultságnak, melyekkel a főváros a nemzeti érdekek mellőzésével idegen érdekeket szolgál. A pénzügyi-bizottság eljárása kétszeresen hibás volt, nemcsak azért, mert most, midőn a régi szerződés le-

járt, új pályázatot nem hirdetett, hanem azért is, mert 3 évvel ezelőtt egyáltalában az osztrák intézetek ajánlatát fogadta el. Ezen eljárást nem igazolja eléggé ama tény, hogy az osztrák intézetek olcsóbb ajánlatot tettek, mert ekkor a bizottság kötelessége lett volna a magyar pályázókkal szemben a pályázatot ismételni annak kiemelésével, hogy egy külföldi intézettől ily kedvező ajánlat érkezett be és könnyen meglehet, sőt valószínű, hogy a hazai intézetek újabb ajánlatai is kedvezőbbek lettek volna. De nem lett volna szabad szem elől téveszteni azt a körülményt sem, hogy az osztrák intézetek anyagi áldozat árán is *tisztán hírnévhajászatból tettek ily kedvező ajánlatot, hadd lássa a világ, hogy milyen gyámoltalan a magyar, még biztosítani is Bécsbe megy az ország fővárosának tanácsa.* A fővárosnak a hazai érdekek istápolására, a valamivel drágább hazai ajánlatok egyikét kellett volna elfogadnia annál is inkább, hogy ezzel a gyakorlatban is tanujelét adja azon ismételt elvi állásfoglalásnak, mely a külfölddel szemben a hazai érdekek hathatósabb támogatására irányul.

Gyönyörű példával járnak elől. Ha a vidék városai példaképpen vennék a székesfőváros hazafiatalanságát, az igen szomorú volna.

Harcban a szabadságért. Ez lesz a czime a »*Független Ujság*« új regényének, melyet az ujévi számban kezdünk közölni.

Hogy csinálják a gabona árát?

A közelmúltban két tőzsdejátékosnak kerültek köztudomásra az üzelmői. Sokszor hangoztattuk, hogy a terményeink árát nem a gazda szabja meg, hanem a lelketlen kereskedők, a tőzsde játékosai, akik játékot üznek a magyar ember keserves verejtékével megmunkált terményekkel. Hej, nem tudja az a kereskedő, hogy milyen nehéz munkával kerül elő a napi kenyérhez való mag, azért játszik zsebrevágott kezekkel, a más által munkált életen.

Az egyik ügynök esete ez:

A budapesti gabonatőzsdén fizetési zavarokba került *Gell* Samu nevű ügynök. Börziáner volt, a legeredetibb fajtájából, aki elad 180,000 mm. búzát 35,000 mm. rozst, 40,000 mm. zabot s valami 44,000 mm. kukoriczát s mégsem található a legszorgosabb kutatás mellett sem a nagybirtokosok névjegyzékében. De hát micsoda kereslet lehet a budapesti gabonatőzsdén akkor, ha egy ember ennyit összevásárol, mert ha nem termett neki, bizonyosan vennie kellett. Igen lehetne, ha ez a mennyiség tényleg megvolna s nemcsak a papíron lenne írva.

Ez az a sokat vitatott *papírosbuza*. Szabad

kéz *Gelb* uréknak arra, hogy eladhassák, ha többet nem, Magyarország egész termését. A földmivvelésügyi miniszter kimutatja évről-évre, hogy mennyit természet a magyar gazda, a börzén mégis tizszer annyit kínálnak. De hát miért ne, nincs mitől tartania, mert ha esőbe is kerül az ügynök s legyen az harmadfél milliós szállítási zavar is, egyszerűen csak a százezer forintos különbözetet fizeti, mert buzája nincs sehol. Hja, de ebben a százezer forintos különbözetben is benne van az, amit a papírosbuza lovagjai, a magyar gabona árából, a magyar munkások keresetével lemorzsolnak s benne van a magyar gazdaosztály jövedelmének csökkentése.

A gabonakereskedelem czélja — ezt a külföldön is elismerik — nem lehet más, mint az ország fogyasztásának a szükséges gabonávali ellátása; már pedig olyan hazard és kétes kockázattal, mint amilyennel *Gelb*ek dolgoznak, nem nagyon járulnak hozzá e fontos gazdasági fejlődéshez.

A másik eset a *Gross* és *Sentner* czég ügye. Nevezett czég beltágjai számos földbirtokostól megvették az 1902. évi gabonatermést. Pénzök azonban nem volt, azt kérték tehát az eladóktól, hogy írjanak alá váltókat, melyeket 6k majd zsirálnak s a váltó értékesítésével kapott pénzt kézhez szolgáltatják. A kapott pénzt más helyre fordították és az eladóknak egy krajezárt sem juttattak. A váltók lejártak s most azok alapján a földbirtokosokat pörlik, a kik 5—20,000 koronáig vannak egyénekenként érdekelve. 300,000 koronára rug az az összeg, amivel a hiszékeny embereket becsapták. *Gross* után, aki már ezelőtt két héttel megszökött, *Sentner* is ellépet hazájába — Németországba.

Tehát így csinálják a verejtékes munkával termelt gabonaneműek árát édes magyarom. És ezek az esetek nem ritkák nálunk, de hát kérjük: mikor lesz ezen a gyalázatos üzelmeken változtatva? Mert sokáig Isten bizony nem bírja a magyar.

Az elnökgylkos kivégzése.

Mult héten érkeztek Budapestre azok az amerikai lapok, amelyek a Czolgosz kivégzéséről is közölnék tudósítást. Ezekből a lapokból megtudjuk, hogy Czolgoszt nem a Sing-Sing, hanem az auburni fogházban végezték ki. Az utolsó éjszakán igen jól aludt és háromnegyed ötkor alig birta fölírni a fagház igazgatója. A halálos ítélet fölolvása után Czolgoszt felöltöztették; egy pár új czipót, fekete nadrágot és világos szürke inget adtak reá. Reggel félhatkor a fogházak főfelügyelője is meglátogatta Czolgoszt, aki így szólt hozzá:

— Szeretnék valamit elmondani, mielőtt megölnek.

— Mit akar elmondani? — kérdezte a főfelügyelő.

— Csak ott akarom elmondani, a hol sokan hallják.

— Ezt nem szabad megtennie!

— Akkor hát semmit se szólok — válaszolt Czolgosz daczosan.

A halálraitélt ezután megreggelizett; kávé, piritós kenyeret, tojást és szalonnát evett igen jó étvágygyal. Reggel hétkor a huszonhat ember, akinek megengedték, hogy jelen legyen a kivégzésen, bevonult a terembe, ahol az elektrikus kipróbálta a villámos széket. Az örök bevezették Czolgoszt, aki emelt fővel lépkedett, de az állkapcsa reszketett. Mikor leültették a villámos székre, a tanukra nézett s így szólt:

— Megöltem az elnököt, mert ellensége volt a jó népnek, a munkásoknak. Nem bánom a tettemet! Nagyon sajnálom, hogy nem láttam az atyámat!

Talán még tovább is beszélt volna, ha szíjjal be nem kötötték volna a száját. Hét óra tizenkét perczkor megindították az ezerhétszáz volt erejű villámos áramot, melyet hétszer megismételtek; öt percz múlva már halott volt Mac Kinley gyilkosa. Czolgoszt a családja engedelmével nyomban fölbonczolták s aztán fekete fenyőfa-koporsóban a fogház temetőjében jeltelen sirba temették; előbb azonban a tetemet leöntötték karbol-savval, hogy tizenkét óra múlva már pora se maradjon. Czolgosz volt az első kivégzett, akit pap nem kísért ki a temetőbe. Elte utolsó napjaiban többizben meglátogatta a katolikus pap s a gyilkost a bátyja is kérte, hogy beszéljen a pappal, de Czolgosz csak káromkodással felelt a bátyja kérésére.

SZÖVETKEZETI ÉLET.

Mentsük meg Erdélyt!

Szomoru ujságot ír az Erdélyi Gazdasági Egylet hivatalos lapja. Tudvalevőleg nemrég bukott meg Erdélyben a székelyegyleti takarékpénztár s ezt a bukást, mint nevezett lap írja:

a legjelentékenyebb és legélelmesebb román pénzintézet, a nagyszabasi Albina tőle telhetőleg fölhasználja. A héjjasfalvi oláh pap is az Albina ügynöke, vásáros napokon sorra veszi Udvarhely megye községeit s az egyik koresmahelyiségben megnyitja az Albina irodáját, hol hetenkint egyszer a kölesönre szoruló székelyek jelzalogkölesönüzleteket köthetnek. Így Székelykeresztúron az utolsó két szombaton kétszázötvennégyezer koronát osztott szét a héjjasfalvi oláh pap kisebb székely birtokosoknak. Az Albina, hír szerint egész tartalékalapját székely birtokokba akarja fektetni. Ez a tartalékalap most körülbelül 400.000 frt.

Ismét egy eset, amidőn a pusztuló magyarság lába alól kiakarják rántani a haza földjét. Mézédés szóval, még kedvesebb pénzzel behálózják a székelyt, hogy aztán, mikor eljön az ideje megcsördítsék a dobot a portája előtt, őt pedig koldussá, számkivetetté tegyék.

Székely gazdák! nyissátok ki két látó szemteket. Ha nem segít rajtatok senki, segítsetek ti magatokon.

Az önségély a leghatalmasabb erő. Szervezkedjétek, el kell a székelyföldet árasztani hitelszövet-

kezetekkel. Szomoru a sorsa a magyar gazdának is, de lám, annyira, amennyire ellensúlyozzák a bajt azáltal, hogy szövetkezeteket alakítanak, amelyek olesó pénzzel, a takarékosági szellem ápolásával, emberséges bánásmóddal visszaterelik a gazdát a pusztulás utjáról s ami fő, kiveszik a spekuláló bankok, takarékpénztárak karmai közül.

A székelyföldön kettős ez a veszedelem, kettős adagban kell az orvosságot is beadni.

Ebredjenek a székely gazdák öntudatra s addig ne nyugodjanak, amíg lesz a székelyföldön csak egy falu is, amelyiknek nincs hitelszövetkezte. Ha ez meg lesz, akkor az Albina és más hozzá hasonló intézetek akár be is csukhatják az ajtajukat — a magyarság ügyének nem fognak ártalmára lenni.

Uj hitelszövetkezet. Nagy-Becskekről újabb torontálmegyei hitelszövetkezet alakulásáról kapunk hírt, amely szintén Poroszkay Béla vármegyei tiszti főügyész kezdeményezésére alakult meg. Koreck Nándor községi jegyző buzgó fáradozása folytán Tamásfalván alakult meg a hitelszövetkezet 160 jegyzet üzletrészvénynyel. A hitelszövetkezetbe igazgatónak egyhangulag Koreck Nándor községi jegyzőt választották meg. Igazgatósági tagok lettek: Todor András, Péter András, Székula Pál, Péter József és Molnár Mihály. Felügyelő bizottsági tagok lettek: Horváth Gusztáv uradalmi tiszttartó, Barna József, Dittrich Fülöp. Pénztárnok: Muzár György. Könyvvezető: Bittó Gyula kántortanító.

Gazdagülés Debreczenben. A debreczeni gazd. egylet vasárnap délelőtt a városháza nagytermében népes gyűlést tartott Bickl Antal alelnök elnöklete alatt. A gyűlés egyedüli tárgya volt Rubinek Gyula orsz. képviselőnek előadása a gazdák biztosító szövetkezetéről. A közel 300 főnyi előkelő gazdaközönség nagy érdeklődéssel hallgatta végig az előadást s ugyancsak figyelemmel honorálta a második szónokot, Tóvölgyi Tituszt is, aki szintén arra buzdította a gazdaközönseget, hogy az ő érdekükben alakított szövetkezeteket támogassák.

Értekezlet a tejszövetkezetek érdekében. Lukács György békésmegyei főispán összehívására Szeghalmon nagyszabásu értekezlet volt, melynek célja a megjelenteket a szövetkezeti tejjgazdaságok haszná és előnyeiről meggyőzni. Az értekezleten Darányi földmívelési miniszter megbízásából résztvett Sierbán János országos tejjgazdasági felügyelő is, aki hosszabb beszédben fejtette ki a tejszövetkezetek hasznát s a megalakulás módjait, ennek alapján Szeghalmon és Vésztőn azonnal meg is alakult a tejszövetkezet. Az értekezletre megjelent mintegy százötven gazda táviratilag üdvözölte Darányi földmívelési minisztert.

Harezban a szabadságért. Ez lesz a czime a »Független Újság« új regényének, melyet az ujévi számban kezdünk közölni.

↔ TÖRVÉNYKEZÉS. ↔

A libatolvaj. Topolat János gyulai lakos meg-unva az otthoni mulatozást, a múlt hóban kirándult Orosházára és unalmában a kigyósi határban össze hajtott vagy 52 libát és árulgatta Orosházán. Hej de a libák őt elárulták és így került a börtönbe 4 havi fogházbüntetése kitöltése végett.

A sertéstolvaj. Mig Topolat János csak libákat lopott, addig Kardos Bálint csak disznókba utazott, holott már ezért néhány évi fegyházat kitöltött, mégis Öcsödön vagy három gazdához bement szeptember havában disznót vásárolni, nappal megal-kudta, este pedig ellopta és eladta, mígnem a ne-gyedik helyen rajta vesztett. Sietett is — vallomása szerint — a csendőrök elől Amerikába, de a kun-szentmártoni erdőknél elfogták és most Amerika helyett Gyulán tölti 3 évi fegyházbüntetését.

Házasság — házasságkötés nélkül. A pestvidéki törvényszék múlt héten tárgyalta Grosz Ferencz dunabogdányi katolikus káplánnak a pörét, aki Kammerer Ignác dunabogdányi cipészt Zeller Erzsébettel oly módon adta össze, hogy bár formai házasságkötés nem történt, a felek házassága katho-likus egyházjogi szempontból mégis teljesen érvé-nyes. Grosz házasságkötés körül elkövetett vétség miatt az anyakönyvvezető följelentésére a vádlottak padjára került Kammerer Ignácczal és Zeller Erzsé-бетtel együtt. Groszt a törvényszék fölmentette, — Kammerert és a »feleségét« azonban egyenkint tíz-tíz korona fő- és öt-öt korona mellékbüntetésre ítélte.

A két Bernstein. A párisi világkiállítás alkal-mából a király arany érdemkeresztet adományozott a Bernstein H. K. fia butorkereskedő czég tagjának, ifjabb Bernstein Sándornak, a rendjelt azonban tévedésből a Bernstein J. és fia czég tagjának idősb Bernstein Sándornak kézbesítették, aki semmi szin alatt sem akarta azt visszaadni. A királyi jogügyek igazgatóságának panaszára jogtalan elsajátításért vádat emeltek ellene a büntető járásbírósnál s idősb Bernstein Sándor ott is kijelentette, hogy a rendjelet nem adja vissza, mert az őt illeti. A járás-bíró annak idején fölmentő ítéletet hozott, azonban áttette az ügyet a rendőrséghez, hogy az döntsön benne, a mennyiben kihágást lát főnforogni. Boda rendőrkapitány szombaton tárgyalta ezt az esetet, s idősb Bernstein Sándort száz korona pénzbüntetésre ítélte. Az érdemkeresztet pedig, melyhez a vádlott olyan göresösen ragaszkodott, elkobozta.

Lapunk új regénye.

Mindenkor kedves kötelességünknek tartottuk, hogy a »Független Újság« olvasóit ne csak gazda-sági és anyagi tanácsokkal, de a lelket nemesítő olvasmányok közül a legbecsessebbekkel lássuk el. Közeleg az új év. Előre gondoskodtunk szép olvasmányról. A »Független Újság« új regényé-nek czime:

Harczban a szabadságért.

A Délafrikában most is folyó bur szabad-ságharczról szól ez az érdekesítő és szívet nemesítő regény. Kit ne érdekelné a szabad-ságért három év óta küzdő burok sorsa? Sokat tanulhatunk a hős bur nemzettől. A nemzetek életében párját ritkítja a burok haza- és szabad-ságszeretete. Tehát új regényünket a délafrikai szabadságharczról irattuk meg, hogy gyönyörköd-jön azon minden olvasónk, hogy lelkét nemesitse mindenki, aki csak olvassa. Újévi számunkban kezdjük meg a regény közlését és hisszük, hogy olvasóinknak már az előleges jelentéssel is örömet fogunk szerezni.

↔ MI UJSÁG? ↔

Erzsébet királyné emléke. Kedden, november 19-én árpádházi Szent-Erzsébet napján, Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeleté-ből, az iskolákban gyászünnepelet tartottak. Az Erzsébet műkedvelő társaságnak 50 tagja kedden délután a fővárosból Gödöllőre érkezett. A kirán-dulók a Szózat és a Himnusz eléneklése után alkalmi beszéd kíséretében hatalmas élővirágkoszorút helyez-tek az Erzsébet-szoborra.

Öreg honvédek gyűlése. Az 1848—49-es honvéd-egyletek a múlt hétfőn tartották ez évi országos nagygyűlésüket Budapesten. Az aggharcosok nagy lelkesedéssel fogadták a kormányelnök azon fontos intézkedését, hogy f. év július 11-ike óta minden honvéd folyamodhatik nyugdíjért. Köszönetüket küldöttség útján is kifejezték a kormány elnöknek.

**Polgártársak! Lépjetek be a gazdasági munkássegítő pénztárba!
Belépési szándékotokat adjátok tudtul mielőbb az előjáráságnak,
hogy a központi igazgatóságnál bejelentsenek.**

Erzsébet főhercegnő esküvője. Laxenburgban Erzsébet főhercegnő névnapja alkalmából ebéd volt, amelyen a jegyespáron és a menyasszony udvari személyzetén kívül részt vettek Lónyay Elemér gróf és neje is. A jegyespár Linzben fog megtelepedni és ezért az Ottensheim-féle kastélyt akarják megvásárolni. Az esküvő napja is bizonyos immár. A vőlegény atyja ugyanis, aki szenvedélyes éremgyűjtő, egy új éremmel gazdagította gyűjteményét. Ezt az érmet fiának Erzsébet főhercegnővel leendő frigye alkalmára készíttette és az érem egyik oldalán ez olvasható: „Bécs, 1902. január 25.“ Ez tehát arra vall, hogy a király unokája e napon fog jegyesével egybekelni.

Nagy sikkasztás a fővárosnál. A múlt héten óriási sikkasztás történt a fővárosnál. Egy Keeskeméthy Győző nevű számgyakornoknak 588 ezer koronát kellett a IV. ker. adópénztárból a főpénztárba beszállítani. Keeskeméthy a vele kocsin ült hivatalosolgát, Győry Istvánt, felküldte az egyik ház második emeletére egy levél kézbesítése végett s ez alatt, míg a szolga odajárt, a táskát felnyitotta s 588 darab ezrest vett ki belőle. Keeskeméthy még aznap elszökött a fővárosból. A rendőrség hiába kutattatja a fővárosban és vidéken, nem akad nyomára a sikkasztónak. A főváros háztartását érzékenyen érinti a sikkasztás és az évimérleget nagyon megbillenti.

Dijnokok a miniszterelnöknél. A szegény, mindenkivel elhagyatott állami napidijasok tudvalevőleg országos mozgalmat indítottak a nyáron, hogy egyesült erővel tegyenek ismét kísérletet mostoha sorsuk javítása érdekében. Sérelmeiket, panaszait és szerény kívánságaikat emlékiratban foglalták össze s ezt az emlékiratot a múlt héten adta át a mozgalom vezetősége Széll Kálmán miniszterelnöknek.

Darvay Rezső, a küldöttség vezetője, élénken esetezte a dijnokok súlyos helyzetét, mely a dijnoktörvény megalkotása óta sem változott és kérte a miniszterelnököt, vegye pártfogásába az emlékiratot, mert a dijnokok tőle várják bajaik orvoslását. Különösen kéri a *napidijak általános főemelését*.

A miniszterelnök a küldöttségnek azt válaszolta, hogy ismeri a dijnokok nyomasztó helyzetét és minisztériumával meg fogja beszélni a dolgot, hogy mikép lehetne a mai nehéz pénzügyi viszonyok mellett rajtok segíteni, bár nem kis pártja van a kormány körében annak az eszmének is, hogy a dijnokosztály egészen töröltessék el és kinevezett hivatalnokokkal pótolassék. Azt is határozottan megígérte, hogy tanyulmányozni fogja az emlékiratot és a lehető addig is megfogja tenni.

Az unitáriusok ünnepe. Az unitárius vallás nagynevű megalapítója Dávid Ferenc emlékezetére, emlékünnepet rendezett a múlt vasárnap a budapesti unitárius egyházközség és a Dávid Ferenc-egyesület. Az emlékünnepen teljes számban jelentek meg a hívők. Az emlékünnepet a budai munkás dalárda nyitotta meg Krausz Gusztáv karnagy vezetése és Meissner Imre orgona kísérete mellett. Ezután Józán

Miklós budapesti unitárius lelkész mondott megható imát. Kozma Gyula igazgató tanár, a Dávid Ferenc-egyesület alelnöke mondott utána emlékbeszédet a nagynevű vallásalapítóról. Az emlékbeszéd után Józán Miklós lelkész szavalta el »Dévavára« című saját szerzeményű versét, mély hatást keltve. A kegyeletos emlékünnepet a dalárda éneke zárta be.

Családirtó anya. Pécsről borzalmas családi szerencsétlenség híre érkezik. Schreiber Jánosné ibafai földművesasszony, mialatt férje távol volt hazulról, örülési rohamában megfojtotta négy gyermekét, azután fölakasztotta magát. A meggyilkolt gyermekek közül a legidősebb nyolcz éves volt, a legfiatalabb 4 hetes.

Huszár-halál. Volác községből katonának kívánták Tripuska Mihályt, még pedig huszárnak s a szegény ujoneczzal robogva futott Galiczia felé a gőzkoesi kereke. A legényt azonban a határszélen annyira elfogta a honvágy, hogy ki akart ugrani a kocsiból. De e pillanatban ott termett az őrmester is és megkapta a lábát. Nehány borzalmas perc következett. A boldogtalan legény fejjel lefelé lógott ki a robogó kocsiján, egyszerre egy erős rugással kiszabadította a lábát és leesett, éppen a kerekek alá. A vonatot megállították. Szegény Tripuska Mihály darabokra szaggatva, holtan feküdt a sinek között.

A viski hid szerencsétlensége. Máramaros-Szigetről írják: A legutóbbi esőzések következtében a viskieket nagy szerencsétlenség érte. A vármegye ugyanis egy régi óhajást teljesített, amikor a viskiek számára nagy hidat építtetett, amelyet még Apalfy fejedelem megígért a viskieknek. A hid már erősen épült, az ideiglenes hid is elkészült és a múlt napok esőzése szétrombolta az összes munkálatokat. A kár igen nagy és a hidépítést egy évre vetette vissza.

Alig mult el három hónapja, hogy a »Gazdák Biztosító Szövetkezete« a m. kir. földművelésügyi kormányzat megbízásából a mintegy 38 millió korona értékű állami biztosítások foganatosításával lett megbízva, máris egy újabb sikerről adhatunk hírt, amennyiben: a magyar Kincstár tulajdonát képező »Országos Képtár« a történelmi csarnok és a szép-művészeti képek értékét 1.429.482 kor. erejéig a »Gazdák Biztosító Szövetkezete«-nél biztosította.

JENCS-féle

Magyar Restitutios-Fluid

lovak és szarvasmarháknak.

Gazdaságban nélkülözhetetlen.

Az állatok izomerejét fokozza, kitarítóvá, erőssé teszi; megátalja a lábak merev benulását, az intágulást s az ugnevezett pókosodást.

— **Ára 2 korona.** —

Postán 2.60 korona beküldése után bérmentve küldi:

JENCS VILMOS gyógy-szertára
Budapest, II. ker., Széna-tér I. sz.

Főraktár:
Dr. Egger, Nádor'gyógyszerárában
Budapest, VI., Váci-körut 17.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Legelő alakítása.

A »Független Ujság« egy olvasója, K. J., azzal a kéréssel fordult hozzánk, adjunk tanácsot arra nézve, hogy jó legelőt agyagos talajon miként lehetne a legolesóbban és leggyorsabban előállítani.

Közérdekű lévén a dolog, bővebben akarunk azzal foglalkozni s a feleletet rá a következőkben adjuk meg.

***

Csapadékdús éghajlat alatt, amely a gyepfejlődésnek is kedvez, gyorsan alakítani legelőt sikerül és pedig úgy, hogy a gabona- vagy lóheretartót magára hagyjuk, hogy befűvesedjék. Az ilyen módon létesített legelő azonban nem a legtöbbször elégíti ki különösen a kisebb gazdaság igényeit, ahol kisebb helyen több marhát szándékozik a gazda legeltetni.

Jó füvekből álló legelő létesítésénél elsősorban is kellően elkészített, azaz porhanyó, gyommentes és jó termőerőben lévő föld szükséges, másodsor kell hozzá idő, mert különösen a nemesebb füvek fejlődése, megbokrosodása és megerősödése nem megy oly hamar. Zsenge korában pedig alávetni a legeltetésnek az új legelőt, nem tanácsos, mert akkor a fű azon rövid idő alatt kivész és helyébe csak gyom, gaz nő.

Mégis, hogy egy leggyorsabban menő legelőalakítást megismertessünk, erre nézve elmondhatjuk a következőket. A legelőnek szánt terület őszkor egyszer sekélyen s utána mélyen megszántandó, tavaszkor grubberral megjárando és akkor valamely védnövénynyel (árpa vagy zab) elvetetnék, melyre aztán kat. holdanként 30 kgr. és a következő keverékből álló fűmagmennyiséget vetjük el. A keverék: 6 kgr. esomósebir, 6 kgr. réti esenkesz, 10 kgr. angol perje, 3 kgr. réti komócsin, 3 kgr. vörös lóher és 2 kgr. fehér lóherből állhat. Az első három növény magja összekeverve a föld hosszában, a másik három szintén hosszában az előbbi iránynyal keresztben lenne elvetendő. Ezen esetben a vetést követő évben kaszálólul használtatik a terület s ha csak a növényzet kellően megerősödött, tehát a 2-ik esztendőben térhetni át a legeltetésre.

Az a kérdés már most, hogy a legelőnek szánt terület egyforma minőségű talaj-e, mert ha helyenkint soványabb, úgy bizony azokon a helyeken soványabb lesz a legelő is. Ezen a bajon segíteni úgy lehet, ha a terület gyengébb részeiben vagy egészben megtrágyáztatik, előbb kapásnövénynyel vetetik be s csak azután következnek a fűmagkeverék elvetése a védnövénynyel együtt.

A gyümölcsösomagolás- és szállításról.

A ki a gyümölcsöt nem tisztán a saját házi fogyasztására használja fel, hanem nyers állapotban elárusítani akarja, a gyümölcsöt a fán soha se adja el, mert ezzel legtöbbször rosszul jár. Sokkal több hasznot hoz, ha úgy adja el valamely közelfekvő fogyasztási helyen vagy elszállíttatja vasuton a fővárosba.

A szállításra nálunk különböző kosarak, ládák, hordók vannak alkalmazásban. Olesóbb vagy kevésbé kényes gyümölcsöt, nagyobb kétfülű kosarakba szokás csomagolni, melynek űrtartalma 15—35 kilóig terjed. Ilyenekbe szokás a cseresznyét, meggyet, nyári barackot és a besztercei szilvát csomagolni. Szoktak még forgácsból készíteni kosarakat, melyek azonban nem elég szilárdak.

A legmegfelelőbb gyümölcsszállító kosarak azok, amelyek kéregből készülnek s legfeljebb 5 kgr. tartalmuak, ilyenekből kocsikra többet rakhatunk szorosán egymás mellé s így a nyomás ellen is biztosítva vannak.

A gyümölcsösomagolásra legjobbak, mert legszilárdabbak a faládák és hordók. Ezeket különösen nagyobb mennyiségű szállításoknál nem mellőzhetjük. Finyás és nagyobb értékű elsőminőségű gyümölcsök szállítására könnyű, esetleg az egyes gyümölcsöknek szánt, rokeszekre beosztott lapos ládácskákat használunk.

A csomagoláshoz még egyéb kellékekre is van szükségünk. Ilyenek pl. az értékesebb és kényesebb gyümölcsök begöngyölésére szolgáló puha selyempapiros, valamint a ládák és hordók kibélelésére való olesó fehér borítópapiros.

A csomagolásra soha se használjunk szalmát, szénát, tőzeget, polyvát, mert ezektől a gyümölcs kellemetlen szagot, sőt izt is vesz föl vagy pedig rázkodásközben helyét változtatja. Szokás egyes esetekben — kivált közeli piacokra — zöld leveleket is alkalmazni, nem annyira csomagoló, mint inkább diszítő anyagul, de ez csak idehaza jó; külföldre különösen szőlőleveleket e célra soha se alkalmazzunk, mert az a filloxera-zárlat miatt legtöbbször hátrányos lehet.

A gyümölcsök szállítását lehetőleg úgy kell intézni, hogy az minél rövidebb ideig tartson és utközben a gyümölcs nyomásnak és rázkodásnak ne legyen kitéve. A viziszállítás mindig a legjobb, a vasuti (gyorsszállítmány) a leggyorsabb, a szekér a legrázósabb, mely utóbbi helyett, ha csak lehet, rugós kocsit használjunk.

A szállítási költség nagyobb utaknál igen nagy szokott lenni, éppen ezért mindig figyelemmel legyünk az esetleges kedvezményekre, amelyeket vasutak esetről-esetre meg szoktak adni.

Hintóslovak.

Budapesten az évenként tartani szokott luxus-lóvásárokon mindig hasznos és szép lóanyag gyűl össze, amelyek u. n. jukkerek, hátasok, továbbá hintóslovak. Az idén is ősszel lótenyésztőink színe-java részt vett ezen a lóvásáron s különösen a hintóslovak iránt volt nagy az érdeklődés. A külföldi és hazai vásárlók szép árakat fizettek egy-egy pár lóért, mert bizony azok kifogástalanok voltak.

szám jól a lóra legyen szabva, mert bárhol is szorítsa, nyomja vagy dörzsölje a ló testét, már elegendő ok arra, hogy a ló ne feküdjön egész erővel a hámba, vagyis ne indítson. A gyöngeszájú ló nem indít vagy fel a hegynek nem akar menni, ha feszítőzabla van a szájában. A gyöngö szervezotü ló sem indít, ha az utána akasztott teher tulságosan nehéz. A csökönnyösségnek oka azonban leggyakrabban a ló fiatal-ságában található fel, a mikor szügye még nincs kellőleg betörve, nem elég megkeményedett, edzett,

HINTÓSLOVAK.

Igy a mai képünkön bemutatott egy pár hintósló is első tekintetre leköti figyelmünket s nem hiába, mert a bíráló-bizottság is, amely hivatva volt jutalomra kiszemelni a vásárra felhozott lovakat, a képünkön bemutatottaknak, amelyek *Korbuly* István neves tenyésztőnk tulajdonai, az első díjat ítélte oda. A két ló angol félvér, egyenként 4¹/₂ évesek, 180—180 cm. magasak, meggyepejek.

A lovak csökönnyösségéről.

A lovak csökönnyössége legtöbbször abban áll, hogy azok indítani nem akarnak. Sokféle oka lehet ennek s a csökönnyösségről való leszoktatásnál első-sorban ezen okot kell kutatnunk, mert csak akkor járhatunk el legbiztosabban, ha ezt ismerjük. Mindenekelőtt azonban arra kell vigyázni, hogy a szer-

tehat csiklandós, avagy a legkisebb nyomásra is fájdalmas. Ezért fordul elő nagyon gyakran fiatal lovaknál, hogy 1—1¹/₂ év is beletelik, míg szügyük kellőleg betört, míg minden nehézség nélkül indítanak, míg jól húzó lovakká lesznek. Ilyen esetben a szügy betörését elősegítjük s a csökönnyösséget rövid idő alatt megszüntethetjük a következő egyszerű eljárás segélyével. A lovat az istállóban is szerszámozva tartjuk s az istrángokat meghosszabbítjuk egy második istráng behurkolása által. A két választóoszlop egymásra néző lapján egy méternyire az istállótalajától egy-egy kampos és erős faszeget erősítünk meg s ezen faszegekre fektetjük a meghosszabbított istrángokat, melyeknek végére egy-egy jókora darab követ kötünk, úgy azonban, hogy a ló csak akkor érje el fejével a jászlat, ha az istrángokat meghuzza s a köveket felemeli a földről.

EZ MÁR MÁSI!

A ló, egyelőre — érezvén a kövek terhét — hátraáll, hogy a kövek a földön nyugodjanak s talán akkor sem emeli fel azokat, ha zabot adunk a jászolba. Végre is azonban az éhség reakényszeríti az evésre s meghuzza, felemeli a köveket, hogy a jászolt elérhesse s mindaddig ezen helyzetben tartja azokat, míg jól nem lakott. Ilyetén módon legtöbbször néhány nap alatt megszűnik a esőkönnyösség, különösen, ha előbb könnyebb, majd pedig nagyobb köveket akasztunk a meghosszabbított istrágra.

Róma nevezetességei.

(Folytatás.)

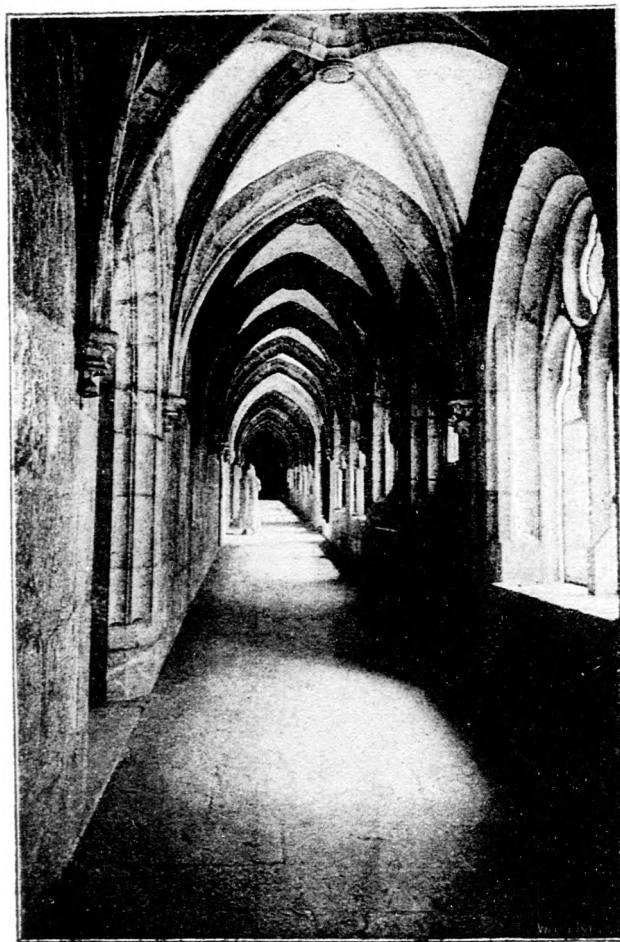
— Deák Antaltól. —

(3)

A szent lépcső.

A lateráni templom közelében még ma is látható az a lépcső, melyen az Ur Jézust Pilátus elé vezették s ez az ugynevezett *szent lépcső*.

A jó Istennek ugyanis kiváló gondja van arra, hogy mindazok a dolgok, melyek az édes Jézus szenvedésével és kereszthalálával szorosabb kapcsolatban álltak, mindvégig fönmaradjanak s mint

A szent lépcső.

drága ereklyék, a hivek tiszteletének és kegyeletének kiváló tárgyát képezzék.

A szent lépcső tirusi fehér márványból készült s 28 fokkal bir. A deszkával borított lépcsőn a hivek tiszteletből térdeiken esusznak föl a kápolnába, melynek a szent lépcső főbejáratát képezi.

A szent lépcsőt Nagy Konstantin édesanyja, szent Ilona császárné hozatta Jeruzsálemből Rómába.

Maria Maggiore-templom.

A Boldogságos Szüz tiszteletére épült templomok között legnagyobb és legszebb a *Maria Maggiore-templom*. Már a külseje is pompás, előcsarnokából pedig Róma városának jórészét beláthatjuk.

Hogy ezt a gyönyörű templomot erre a helyre építették, annak is megvan a maga története.

A 352-ik esztendő augusztus 5-én viradóra, esodálatos módon hó esett ezen a helyen, noha Rómában még tél idején is ritka a havazás. A hivek kegyelele aztán Liberius pápa idejében erre a helyre a Maria Maggiore templomot építette, melyet a havazásról *Havi Boldogasszony-templomának* is neveznek s a templom ünnepét a esodálatos havazás évfordulóján, augusztus 5-én ülik meg.

A Maria Maggiore templom előtt tágas tér nyílik, közepén antik oszloppal, melynek tetejét a Szüzanya fehér márványszobra díszíti.

Ha a templomba lépünk, pillanatra mintha megbénulnának tagjaink, a minden oldalról szemünkbe áradó fény és pompa behatása alatt: olyan szép ez a templom!

A Maria Maggiore-templom esodálatos szépségét, izléses berendezését első sorban III. Sixtus pápának köszöni. De a többi pápák is, kik utána következtek, nagyban hozzájárultak a híres templom fölékítéséhez s művészi értékének emeléséhez.

A szép mozaik-képek, melyek falait elárasztják, nagyrészt Szüzanyánkra és az ő tiszteletére vonatkoznak. E képek legnagyobb része igen régi — némelyik az ötödik századból való — bizonyosságául annak, hogy a Boldogságos Szüz tisztelete oly régi az egyházban, amilyen régi az anyaszentegyház.

A templom legszebb ékessége mindenesetre annak *kriptája*. Értékes és gyönyörű oszlopok láthatók itten: mindegyik valóságos drágakő. Ha gyertyát vagy valamely más világosságot tartunk ez oszlopok mögé, a fény átszűrődik rajtuk, mint ahogy a drágaköveken szokott. A kriptának ezen oszlopai drágábbak is, mintha szinaranyból volnának verve.

Ezt a drága, ezeregyéjszakába illő kriptát IX. Pius pápa varázsoltá ily széppé és pedig a *szent jászol* tiszteletére, mely Karácsony napján itt közszemlére szokott kitétetni. A nagy pápa, IX. Pius emlékét, a kriptá közepén elhelyezett hatalmas márványból faragott szobor őrzi.

Szent Kereszt temploma.

Van Rómának egy kisebb szabású temploma, de amely régiség tekintetében és drága ereklyéi után becsülve, a legelsők közé tartozik. Ez a *szent Kereszt temploma*.

Még szent Ilona császárnő építtette a szent kereszt tiszteletére, melyből a legnagyobb darab ebben a templomban őriztetik.

A szent keresztet kívül láttuk itt a szent kereszt eredeti feliratát és egy szöveget, melylyel a világ Megváltóját keresztre szögezték.

A ezisztereci atyáknál, kik e régi templom őrei, egy líráért (95 fillér) kaphat bárki ilyen szöveget, mely az eredeti ereklyének hű másolata és ahhoz van érintve.

Mikor szent Ilona császárné a szent keresztet Rómába hozta, ugyanakkor egy hajót megrakatott Jeruzsálem megszentelt földjével s ez a szent föld a szent kereszt templom egyik földalatti kápolnájának alapzatát képezi.

Maga a templom inkább csak régisége miatt nevezetes. Néhány szép mozaikmű díszíti, melyek nagyrészt a szent kereszt föltalálására vonatkoznak és mind régi időkbeli valók.

A templomnak legtöbb látogatója természetesen Nagypénteken van, mikor a szent kereszt itt különösebben tiszteltetik. De évközben is, bármely napon, sok hívő látogatja.

A templomok sorában változatosság kedvéért emlékezzünk meg Rómának egy igen-igen régi nevezetességéről: a *Colosseumról*.

Colosseum.

Ez a legszomorubb emléke Rómának.

A hatalmas szinkóralaku épületet Vespasian császár kezdte építeni, Titus folytatta s a kegyetlenségéről híres Domitian fejezte be Krisztus után a 80-ik esztendőben.

Elképzelhetjük, mily óriási lehet ez az épület, mikor 82,000 ember nézhette benne a czirkuszi mutatványokat.

A vérszomjas pogányokat e mutatványok között legjobban érdekelte a keresztényeknek a vádállatok közé hurezolása.

Hányszor hangzott itt el:

— A keresztényeket az oroszlanok elé kell dobni!

És hozták az áldozatokat százával, ezrével s a Colosseum porhanyó földje bőven itta ártatlan vérüket.

P Á L M A L I G E T.

Azért a zarándokok a Colosseum földjét, mindenkor drága ereklyének tartották s joggal mondhatta Nagy szent Gergely pápa:

— Aki relikviát (ereklyét) akar, az vigyen magával a Colosseum földjéből, mely oly sok vértanu véréből ázott.

A keresztények a Colosseum földjét mindenkor igen nagy tiszteletben tartották. De mit tettek a hitetlenek!

Elhordták a föld felületének jó részét, hogy a keresztények e vérrel áztatott földet csókjaikkal ne illethessék, — míg a föld belsejéből kiözönlő talajvíz munkájukat meg nem akasztotta.

A Colosseumban szenvedett vértanu-halált többek közt szent Ignác, antiochiai püspök is, kit a vadállatok szétmarczangoltak...

A Colosseum különben czirkuszi mutatványok számára volt építve. A pogány rómaiak itt tartották híres bikaviadalaikat és bajvivásaikat (gladiátorok).

Közelben látható a kereszténység fölszabadítójának *Nagy Konstantinnak diadalív*e, melyet azon híres győzelme után állítottak, mikor a kereszt jelében pogány ellenfelét és vetélytársát legyőzte.

Ara Coeli (Mennyei ol'ár).

Róma gyönyörű templomai között előkelő helyet foglal el a Boldogságos Szűz tiszteletére szentelt *Ara Coeli* nevű templom, mely ugyanarra a helyre épült, hol hajdan a pogány rómaiak *Jupiter Capitolinus* temploma állott.

A templomhoz 124 márványlépcső vezet s amint fölér az ember, mindjárt szemébe ötlük a 22 művészi, antik márványoszlopon nyugvó emelvény,

melyet a rómaiak a törökön nyert lepantói diadal emlékére építettek.

Maga a templom háromhajóju s mindkét oldalon 11—11 kápolnával bir. E kápolnák szebbnél szebb képekkel és szobrokkal vannak ékesítve. A főoltár közelében, márványoszlopokon nyugvó kupola alatt remek kis oltár áll, ezzel a sajtóságos fölírással: „Isten egyszülött Fiának oltára“.

A hagyomány szerint ezt a tündérszép oltárt Augustus császár építtette, miután egy látomásban parancsot kapott, hogy Isten egyszülött Fiának tiszteletére oltárt építsen.

E kis oltár alatt nyugszanak szent Ilona császárnőnek, Nagy Konstantin édesanyjának hamvai,

Bambino.

Az Ara Coeli templom mellékkápolnijában őrzik a kedves *Bambino*-szobrot, oltárra helyezett zárt üvegszekrényben.

A zarándokok meg szokták kérni a ferenczrendi atyákat, hogy a kis Bambinót mutassák meg, mit ők készséggel teljesítenek.

Szivem kimondhatatlan érzés töltötte el, mikor a Páter egy kis rimánkodásra megengedte, hogy a Gyermek-Jézus kedves szobrocskáját megcsókolhassam.

Ez a kis szobor nyíltszemü, eleven arczu gyermekfővel bir s valószínűleg Jeruzsálemből származik.

Hajótörés következtében a tengerbe került s livornói halászok találták meg, akik aztán Rómába hozták.

1629 óta az Ara Coeli templomban őrzik s rendkívül nagy tiszteletnek örvend. Sokszor megtörténik, hogy halálos betegek utoljára még a kis Bambinóhoz — a nagybetegek esodatévó orvosához — folyamodnak s ilyenkor a pap a Gyermek-Jézus szobrocskáját magával viszi a beteghez. a Bambinó külön fogatán, melyek a hivek már messziről megismernek s nagy tiszteletben részesítenek.

(Folytatjuk)

Képeinkhez.

Ez már más. Az ördögbe is, nagy baj az, ha nem szelel a szivar. A rossz szivarért szidjuk az árudást, aki csinálta, aki a magvát vetette, aki megkapálta, aki szárasztotta, aki áruba hozta, — tehát az államot. Szóval mindenkit korholunk, ha rossz a szivar. De mennyire mosolygunk, ha egy pompásan szelelő, kellemes, zamatos izü szivar akad. Hangzik a dicséret érte. Ez már jobb! Ez már más! — Tessék csak nézni a képen.

Pálmaliget. A hideg dél elől szebb hazába megy vigadni a madár. Oda vonul, ahol örökzöld táj esalogatja, a déli pálmaligetek árnyában. Képünkön egy ilyen szép zöld palmaerdőt mutatunk be.

Most, hogy nálunk beköszöntött a hüvös idő, a tehetősebb emberek a viruló déli tájakra utaznak és ott telelnek enyhe időben. Mi is mennénk sokan a kellemes tájakra, de ha mind elmegyünk, akkor ki öli le a disznókat és ki lakmározik a pompás disznótorban. Hát szép-szép a pálmaliget, de azokon nem terem ám kolbász, szem gyeszénóság. Mégis csak a nagy urak menjenek el az enyhe tájra. Jó lesz nekünk itthon is, mert a karcos borok kezdenek derülni, akár az idő, a pálmafák alatt.

Képtalány.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő december hó 1.

A „Független Ujság“ 45. számában közölt talány megfejtése

Szeretel.

Helyesen fejtették meg: Jancsó Mariska, Szabó Mariska, Bódis Anna, Horváth Lajosné, Szénási János, Mészáros József, Stokker Domokos, Fekete Antal, Eskütt György, Bodnár Imre, Baráth János, Szón Mihály, László Endre.

A sorshuzásnál *Bódis Anna* (Igal) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Péterfi Tamás „Közös sors-czimü regényét“ küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Sorsjegyekről: Komsa Miklós, Paulischek István, Klein Tivadar uraknak. Sorsjegyeik nem huzattak ki. Az utóbb érkezett sorsjegyekről jövő számunkban adunk feleletet.

A „Független Ujság“ szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piaczi árák.

Budapest, 1901. november 23-án.

Gabona. (Árák métermázsánként értendők.) *Buza* 16 80—17 90 K. *Rozs* 13 60 K-tól 14 20 K-ig. *Árpa* 12 00 K-tól 12 40 K-ig, jobb minőségü 15 40 K-tól 17 00 K-ig. *Zab* 14 80 K. *Tengeri* 10 50 K.

Liszt ára 100 kg-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	26 50	25 70	24 70	23 90	23 40	22 60	21 80	19 20	11 80

Buzakorpa finom 8 80 K, durva 9 00 K.

Egyéb magvak: mák 28—32 K 1 q., bab fehér nagyszemű 13—14 K, aprószemű 14—16 K, tarka 10—12 K, lenese 18—36 borsó héjas 18—38 K, lóhere 46—55 K, luczerna 48—54 K baltaczim 12:50—13:50 K.

Takarmányvásár. Réti széna 400—600 fillér, muhar 516—580 fillér, zsupszalma 300—350 fillér, alomszalma 260—370 fillér.

Juhvásár. Belföldi bizalt ürü 38—41 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 91—92 fillér, 280—300 kg.-mos 90—92 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 89—91 fillér, szerb 84—90 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 62—66—, középminőségű 54—60—, alárendelt minőségű magyar ökör 40—52—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 36—52:00, magyar tehén középminőségű 42—62:00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 33—, 58:00, szerbiai ökör jobb minőségű 56—60—, kivitel —, középminőségű 48—64—, szerbiai bika 40—60—, szerbia bivaly 32—40—, kiv. 50— koronáig métermázsánkiint élőszulyban Élő borju 66—96 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 3:00—4:00 K, csirke 1:30—1:50 K, kappan hizott 3:00 K.—4:00 K. Rucza 4:50—6:00 K. Lud hizott 12—15 K. Pulyka sovány 7—8 K.

Tojás alföldi 82—86 K, erdélyi 74—80 K, ládánként. Tea. tojás 100 drb 5:20—5:60 K.

Tejtermékek. Teavaj 1:80—2:10, tejföl 64—80 fillér literenként, főzővaj 1:40—1:50 K, tehénturó 12—14 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0:00—0:00 1 q 3:00—7:00 Petrezselyem 100 kötés 0:00—0:00, 1 q 5—8—, zeller 100 drb 1:60—3:00, karalábé 1:00—1:60, vöröshagyma 100 kötés 0:—drb 0:00 q 6:40—7:60, foghagyma 26—30—, vörösrépa 100 drb. 1—1:20, fehérrépa, fejeskáposzta 5:00—9:00—, kelkáposzta 100 drb 1:60—2:00, vöröskáposzta 08—14—, fejjessaláta 4:00—5:00, kötött saláta 0:00—0:00, burgonya rózsa 1 q 3:00—3:60, sárga 3:60—4:00.

1901. évi forgalom 26000 zsák

**Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét**

**a budapesti
gyapju-aukceziókra**

melyek az év folyamán több sorozatban,
nevezetesen

július és szeptemberhónapokban tartatnak meg.

Az aukceziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Kurcz Lipót és Társa

photocinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségeselt

Clichéket

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-
typia, fametszet stb utján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

HIRDETÉSEK

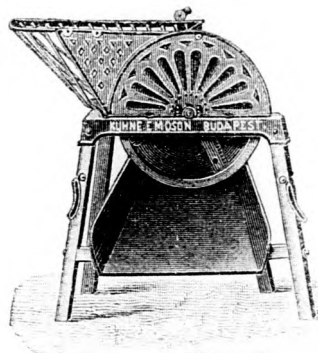
FELVÉTEK

A KIADÓHIVATALBAN

BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 25.

TÉLI-IDÉNY

1901/2.

Szecskaavágógépek

kézi és erőhajtásra.

RÉPAVÁGÓK.

kiváló munkabírásu

„RAPID” darológépek.

Tejtes takarmánykamara felszerelések,

melyek sok évi tapasztalatok alapján a helyi viszonyokhoz mérten díjmentesen tervezetnek, legjobb szerkezetben és gondos kivitelben szállítatnak

KÜHNÉ E.

mezőgazdasági gépgyára által.

FŐRAKTÁR: BUDAPEST, VI. ker., Váci-körút 57/a. sz.

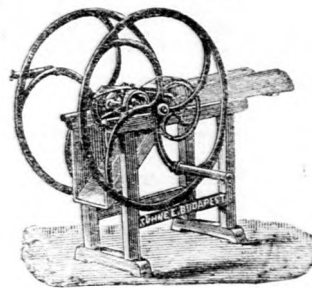
Gyár: MOSON, Moson v. m.

Ventzki-féle

szabad. takarmányfüllesztők.

Erőhajtásra

Casali-féle szab. kukoriczamorzsolók
rendkívüli munkaképességgel.

95412 szám.
II/2. a.

Hirdetmény.

A kishéri magy. királyi állami
ménésbirtok 1902. évi

300 q. malátacsira,
800 „ szárazmoslák,
500 „ repcze pogácsa,
6000 „ gor. buza korpa,
3000 „ takarmány árpa

erőtakarmányból álló terményszük-
ségletének biztosítására folyó évi
december hó 11-én zárt ajánlati
versenyárgyalás fog tartatni.

Pályázók egy koronás bélyeggel
és 5° bánatpénzzel felszerelt aján-
latukat legkésőbb

december hó 11-én d. e. 10 óráig
a ménésbirtok igazgatóságánál Kis-
béren nyújtsák be.

A versenyárgyaláson gazdák is
részt vehetnek, ha legalább 200 q.
árpával rendelkeznek és ekkora meny-
nyiség szállítására kötelezettséget vál-
lálnak.

Részletes feltételek a gazdasági
főigazgató urnál (Budapest, földmive-
lésügyi ministerium II. em. 80 ajtó)
és a ménésbirtok igazgatóságánál meg-
tekinthetők.

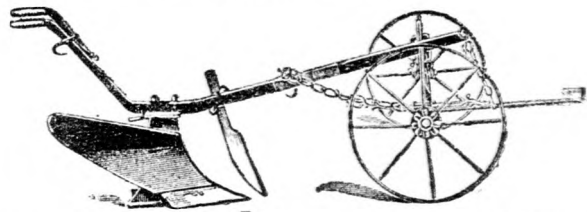
Budapest, 1901. nov. hó 14-én.

664

M. kir. földmivvelésügyi miniszter.

BÄCHER RUDOLF

kizárólagos ekegyára
Budapest, VI., Nagymező-utca 68.
Egy és többvasu aczélekéi, és talajművelő esz-
közei elismert elsőrangú gyártmányok.

MELICHÁR FERENCZ

kizárólagos vetőgépgyára
Budapest, VI., Nagymező-utca 68. sz.

A világhírű

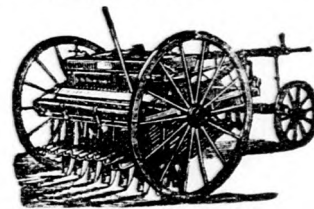
„Unicum Drill“ sorbavető gépek

ugy sik mint hegyes talajon egyaránt kitűnően dolgoznak.
Valamennyi magnem egy és ugyanazon vetőkorongokkal, a
fogaskerek kikieserése nélkül vethető.

Magyarországi vezérképviselő:

**Szücs
Zsigmond.**

Kívánatra árjegyzék ingyen és
bérmetve.

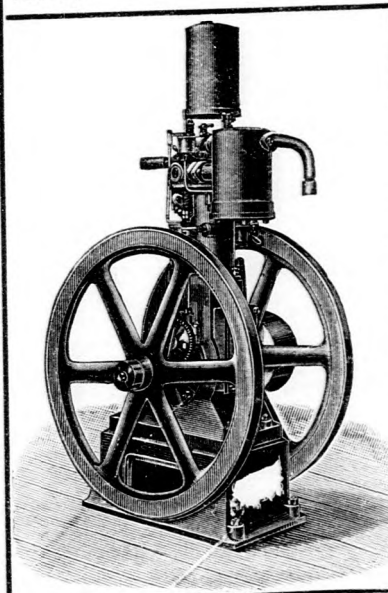
Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részv.-társaság

B U D A P E S T E N.

Petroleum és benzinmotoraink,

Msz. 17.

petroleum és benzin
lokomobiljaink
(Bánki szabadalma).
**adómentes és-
ványolajjal
a legolcsóbb
hajtóerő.**

Hatósági engedély
nélkül

bárhon felállítható.

nem tűzveszélyes,
egyszerű, tartós
szerkezetű,
gépszre nincs
szükség.

Árjegyzéket kívá-
natra küldünk.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket és Gőz-utimozdonyokat

a legökéletesebb szerkezettel a legolcsóbb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Telefon 92-50. Budapest-Kelenföld, a vasútállomással szemben,

hol is épített új telepükön gőzeke szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Ugyanott teljesen berendezett tartalékrész raktárt és javítóműhelyt tartanak fenn.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
erkölcsi támogatásával

ALAKULT: 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulása: ..... 400,000 kor.

Alapítványok és üzletrészekben ..... 1,200,000 kor.

Összesen: 1,600,000 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen.

Az üzlet eredményében a biztosított tagok a díjarányában részesülnek.

Biztosítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselők

közvetítésével és felvilágosítással és nyomtatványokba minden

irányban készséggel szolgál

az igazgatóság

ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-
TÁRSASÁG)
vezetői PFANHAUSER A.
ALFA SEPARATOROK (LEFŐLŐZŐ-GÉPEK)
MINDENNEMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
* RUDAPEST *

V., Báthory-utca 4. szám.

Most jelent meg

Rubinek Gyula és Szilassy Zoltán

az O. M. G. E. titkársjai szerkesztésében a

KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR

1902-re.

A „KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR“ ezen nyolcadik évfolyama régi köntösében, javított és tetemesen bővített tartalommal bír. A „Köztelek Zsebnaptár“ minden más zsebnaptárt nélkülözhetővé tesz. — A „Köztelek Zsebnaptár“ ára a „Független Ujság“ előfizetői részére bérmentes küldéssel együtt 3 korona 50 fillér.

Megrendelhető

a „FÜGGETLEN UJSÁG“ kiadóhivatalában,
BUDAPEST, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

Stassfurti kainitot

szavatolt 12,4% tiszta káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kénsavas káli tartalommal,

továbbá

mindennemű egyéb műtrágyaféléket elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.

„Patria“ irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelek.)